
SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for naturvitenskap og teknologi	17.06.2021	

Økonomistatus per 30.04.2021

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyret tar fremlagt totalregnskap til orientering.
2. Fakultetsstyret er bekymret for manglende finansiering av økning av internhusleie relatert til strategisk vedtatte prioritering for utvikling av ledende forskningsmiljøer og oppbygging av nye studieplasser. Dette vil legge store begrensninger på fakultetets handlingsrom og arbeidet med å øke den eksternfinansierte virksomheten (BOA).
3. Fakultetsstyret uttrykker videre bekymring over at feilbelastet sentralt dekningsbidrag for årene 2019 og 2020, til sammen 5,2 millioner kroner, enda ikke er korrigert mellom nivå-1 og fakultetet. Beregningsgrunnlaget er påvist å være feil for disse årene, hvor det regnskapsmessige årsresultat er tilsvarende for lavt med tilsvarende effekt på avsetningene ved fakultetet.
4. Finansieringen av studieprogrammet for bachelor i luftfartsfag viser nå en prognose for et samlet akkumulert merforbruk lik 26,7 millioner kroner ved utgangen av 2021. Økonomien for studieprogrammet er ikke bærekraftig over tid. Fakultetsstyret ber dekan følge opp budsjettinnspillet for 2022 overfor universitetsdirektøren for å finne en løsning på dette.

Bakgrunn:

Det samlede regnskap per første tertial 2021 (T1-2021) for Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NTF) viser et samlet mindreforbruk lik 4,373 millioner kroner (MNOK) mot et periodisert budsjett med merforbruk lik 20,231MNOK. Samlet budsjettavvik utgjør -24,604MNOK, hvor BOA har budsjettavvik lik -23,846MNOK, men den bevilgningsfinansierte virksomheten (BEV) har et samlet avvik lik -0,759MNOK.

Budsjettarbeidet med prosjektene i BOA-økonomien pågår for fullt, og er ikke ajour per første tertial. Av den grunn er det store budsjettavvik, og det knyttes ikke kommentarer til denne delen av totaløkonomien i det videre. Bokføring av indirekte kostnader, leiestedskostnader og egenfinansiering er imidlertid gjort per T1 og regnskap er ajour.

Tabell 1 nedenfor viser totaltallene.

Tabell 1- Resultatregnskap totalt

Resultatregnskap T1-2021

Kontokl (gr..	Konto (group)	Grand Total		
		Regnskap	Budsjett	Bud.avvik
Bevilgninger	KD-bevilgning	-116 512	-123 364	6 852
	Øvrige bevilgninger	-71 736	-77 123	5 387
	Total	-188 248	-200 487	12 238
Kostnader	Personalkostnader	145 952	152 005	-6 053
	Driftskostnader	17 213	43 197	-25 985
	Internhusleie	16 431	16 431	0
	Investeringer	7 558	9 155	-1 597
	Netto interne poster	-3 278	-70	-3 208
	Total	183 875	220 718	-36 843
Grand Total		-4 373	20 231	-24 604

Tall i 1000NOK.

Tabell 2 viser resultatet i henholdsvis bevilgningsøkonomien (BEV) og den bidrag- og oppdragsfinansierte aktivitetet (BOA).

Tabell 2 - Resultatregnskap per deløkonomi BEV og BOA.

Resultatregnskap T1-2021

Kontokl (gr..	Konto (group)	BEV			Bevboa BOA		
		Regnskap	Budsjett	Bud.avvik	Regnskap	Budsjett	Bud.avvik
Bevilgninger	KD-bevilgning	-116 512	-123 364	6 852			
	Øvrige bevilgninger	-1 095	-831	-265	-70 641	-76 292	5 651
	Total	-117 607	-124 195	6 587	-70 641	-76 292	5 651
Kostnader	Personalkostnader	103 983	104 599	-617	41 970	47 406	-5 437
	Driftskostnader	11 350	17 927	-6 577	5 863	25 270	-19 408
	Internhusleie	16 431	16 431	0			
	Investeringer	6 628	5 041	1 587	929	4 113	-3 184
	Netto interne poster	-16 043	-14 304	-1 739	12 765	14 234	-1 469
	Total	122 348	129 694	-7 346	61 527	91 024	-29 497
Grand Total		4 741	5 499	-759	-9 114	14 732	-23 846

Tall i 1000NOK

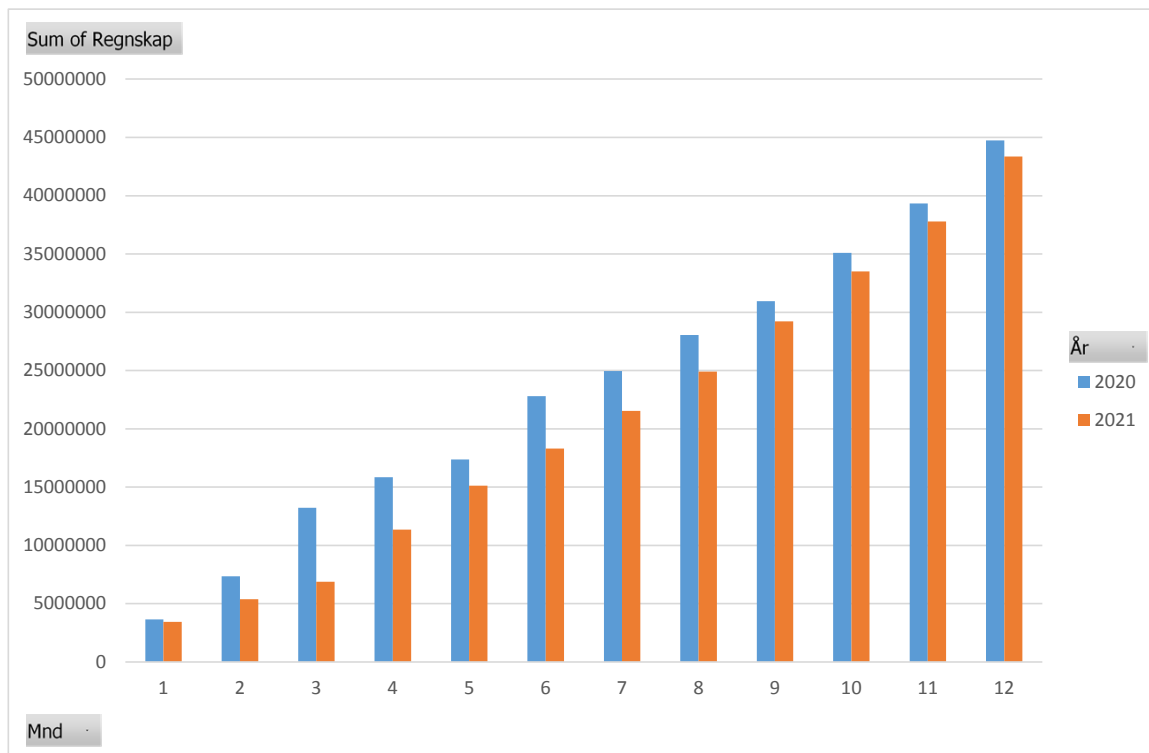
Utviklingen i bevilgningsøkonomien viser at det er mindreinntekter sammenlignet mot budsjett lik 6,587MNOK. Dette relaterer seg til at totalbudsjettet inkluderer forventede utbetalinger fra Fond for strategisk utvikling og Fond for rekrutteringsstillinger. Det er i regnskapet ikke overført bevilgninger som dekker alle budsjetterte aktiviteter finansiert over fondene. Det er som orientert innledningsvis lagt inn en betydelig bevilgning knyttet til rekrutteringsstillinger over avsetningene til fakultetet.

Personalkostnadene er realbudsjettert på personnivå for å sikre best mulig kontroll av bokførte kostnader. Regnskap er gjennomgått med tanke på å fange opp personell som ikke er budsjettert, og et budsjettavvik lik 0,6% tyder på god kontroll av den desidert største kostnadsgruppen. Personalkostnader i prosent av bevilgning utgjør i overkant av 88%.

Driftskostnadene er preget av pandemien, og budsjettet ble som tidligere nevnt kuttet med det gapet i den totale internhusleien lik 20,7MNOK. Dette ble vurdert å være realistisk med tanke på at

virksomheten er preget av pandemien. Antagelsen ble gjort om at år 2021 vil ligge på samme nivå som for 2020 samlet sett. Kostnadskurven fordelt over tid vil ha en motsatt effekt mellom årene, år 2020 ble startet i et «normal drift modus», mens år 2021 forventes å avsluttes i «normal drift modus». Tabell 3 sammenligner akkumulerte kostander fordelt per måned per år. Det er gjort forutsetning om at driften fra mai måned følger budsjettert forbruk. Vi ser at ved utgangen av april ligger under fjoråret med til sammen 4,5MNOK. Utviklingen av driftskostnadene krever tett kostnadsoppfølging ut over året, og instituttene er bedt om å søke kostnadsdekning over prosjektøkonomien i langt større grad enn tidligere år.

Tabell 3- Driftskostnader 2020 og 2021 per måned

Internhusleien er budsjettert i henhold til belastning av husleie fra Avdeling for bygg og eiendom, og er per T1 lik 16,4MNOK.

Bokførte investeringer viser et merforbruk i forhold til budsjett lik 1,587MNOK. Investeringene ble i budsjettprosessen kuttet, men pågående innkjøpsprosesser er ikke mulig å stanse på grunn av inngåtte innkjøpsavtaler. Det kreves også her tett oppfølging ut over budsjettåret.

Netto interne poster består i det vesentligste av resultateffekten mellom BEV og BOA. Ved utgangen av første tertial er det netto effekt 1,739MNOK bedre enn budsjett. Dette tilskrives bidrag fra nye prosjekter og etterslep på noen prosjekter som er regnskapsført i første tertial. Handlingsrommet for bevilgningsøkonomien er i langt større grad enn tidligere avhengig av å lykkes på konkurransearenaen for eksternfinansierte prosjekter.

Status avsetninger per 30.04.21

Innledningsvis orienteres styret om at universitetsdirektøren har avviklet krav til prosentvis tak på avsetninger målt i prosent av KD-bevilgningen. Dette er gjort i brev til fakultetene i forbindelse med instruks om å revidere budsjettene for 2021 (eph 2021/1222-17).

Samlede avsetninger i BEV viser positive avsetninger lik 10,650MNOK ved utgangen av første tertial.

Tabell 4- Avsetninger per 30.04.21 i BEV

Beløp_1	Column Labels		
Row Labels	202100	Periodens resultat	Grand Total
Fak/fellesavd	86 715 634	774 847	87 490 481
IFT	-30 363 469	5 171 063	-25 192 406
IG	-10 971 392	4 232 871	-6 738 521
IFI	-6 473 593	-765 244	-7 238 836
IK	-34 472 791	-641 005	-35 113 795
IMS	1 130 913	2 118 476	3 249 389
ITS	-40 343 692	-9 380 336	-49 724 028
UTSA	19 387 067	3 230 231	22 617 298
Grand Total	-15 391 322	4 740 904	-10 650 418

Situasjonen med å finne balanse i BEV på basis av vedtatte tildelinger har vært krevende. Det er et stort arbeid nå med å finne inndekning av disponert avsetninger ved fakultetet, som reflekteres i en negativ avsetning lik 87,490MNOK for enhet «FAk/felles». Det er tidligere orientert om at det arbeides med å definere ulike modeller for inndekning. Det har ikke latt seg gjøre å parallelt jobbe med modeller for inndekning, samtidig som arbeidet med å balansere innværende års budsjett har pågått. Forslag til dette vil fremmes i forbindelse med budsjettfordelingen for 2022.

Tabell 5 nedenfor viser status over disponerte avsetninger ved utgangen av første tertial. Det er et etterslep på investeringskostnader på fly. Dette vil belastes i senere perioder. Stillinger løper etter budsjett, og når finansiering av rekrutteringsstillinger flyttes fra avsetninger til finansiering fra Fond for rekrutteringsstillinger, jfr kommentarer ovenfor om dette. Når det gjelder etablering av renrom og optikklaboratorium, så pågår det fortsatt et arbeide om å etablere lokaler for denne aktiviteten. Dette gjør at investeringer i lokaler og utstyr sannsynligvis vil flyttes fra 2021 til 2022. Nærmere redegjørelser nå mer informasjon tilligger saken.

Tabell 5- Oversikt over disponerte avsetninger T1-2021

Disponert avsetning	Budsjett	
	Regnskap 2021 per 30.04	2021
Strategiske formål		
2 postdocs -Senter for fornybar energi ARC		
Eksellente miljøer		
Forpliktelser CANS		
Rekrutteringsstillinger		
Stipendiater	3 034	8 470
6 post docs (2-årige)	975	2 597
	4 009	11 066
Utsatt virksomhet		
Større investeringer		
Reinvestering fly og simulatorer UTSA		16 700
Infrastruktur, prioritert etter søknad		
Nøkkelfordelt utstyr		
Ultralyd, mikrobølge og optik gruppen på		
IFT ved blant annet Balpreet Singh		
Ahluwalia, Krishna Agarwal, Jana Jagerska	337	4 350
	337	21 050
Øvrig		
3 postdocs IFT avsetning	278	1 298
Utdanningspakke	985	2 666
Faste forskere (7 stk a 800 knok)	213	584
20 prof II	927	683
	2 404	5 232
Totalt disponert avsetning	6 750	37 349

Tall i 1000NOK

Avsetningene i BOA er øket med 9,114MNOK til 92,507MNOK ved utgangen av første tertial. Dette er bundne midler som det er kontraktsmessige forpliktelser til ovenfor eksterne finansieringskilder. Halvparten av avsetningen er relatert til ubrukte midler fra EU og industri/næringsliv.

Utfordringer knyttet til manglende finansiering av aktivitet over post-50 i statsbudsjettet

Det vises til kommentar i forbindelse med presentasjon av økonomistatus for første kvartal, hvor det ble vist til at fakultetet var i dialog med universitetsdirektøren for å få godkjent budsjettet med beregnet merforbruk for 2021 tilsvarende det budsjetterte merforbruket ved UTSA lik 7,3MNOK.

Fakultetet har ikke fått godkjent dette, og universitetsdirektøren har i brev (eph 2021/1222-17) gitt fakultetene instruks om å finne innsparinger i fremlagte budsjett for å unngå at UiT ender ut med negativ avsetning ved utgangen av 2021. Fakultetene er gitt frist til 16. august med å balansere budsjettene innenfor årets tildelte ramme. NTF har foretatt de kutt som var nødvendige innen fristen den 3. mai for å søke om budsjettmessig merforbruk den. NTF har i søknaden vist til tidligere vedtak fra universitetsdirektøren hvor UTSA er gitt anledning til å operere med merforbruk, og at årets budsjetterte merforbruk er innenfor disse føringene (eph 2016/3381-1 og 3). Fakultetsledelsen vurderer det ikke som ansvarlig å legge et budsjett i balanse, når det omsøkte merforbruk for 2021 allerede inneholder flere risikoelementer. Driften ved instituttene er allerede kuttet med akkumulert udekket merkostnad relatert til internhusleie med 20,7MNOK. Det vises til tidligere orienteringer om korleksjon av feilbelastet sentralt dekningsbidrag for årene 2019 og 2020, til sammen 5,2MNOK. Dette er lagt inn i budsjettet som en forventet korleksjon av denne kostnaden i 2021 med positiv resultateffekt. Det er videre lagt inn 5MNOK som siste del av tildelt finansiering av fly- og simulatorinvesteringene ved UTSA. Dette er inntektsført i april. Fakultetet ba videre om å få overført midler fra Fond for rekrutteringsstillinger, til sammen budsjettert med 18MNOK, for forskutterte rekrutteringsstillinger. Disse stillingene ble flyttet fra avsetninger til ledige tildelte hjemmelsnummer fra fondet. Fakultetsstyret vedtok i saken i styremøte 25.10.2018 om «Håndtering av avsetningene ved NTF», hvor en forskuttering av rekrutteringsstillinger, med en mulighet til å omgjøre noen av disse til fremtidige internfinansiert fra tildelte, og ledige hjemmelsnummer, var ett av tiltakene (eph 2018/2703-4). Dekanen vurderer at det er lav sannsynlighet for løsning av merforbruket knyttet til internhusleien gjennom styrket basisfinansiering. Ut fra dette synes det fornuftig å foreta en slik omfordeling innenfor det mulighetsrommet som tildelte stillingshjemler gir.

Budsjettinnspillene fra og med år 2020 til og med 2022 har inneholdt en søknad om styrket basisfinansiering for å kompensere for kostnader knyttet til økte arealer, og da spesielt innleide arealer hos SIVA i Forskningsparken. Denne saken synes å være en fastlåst problemstilling, hvor universitetsdirektøren nå har innstilt på at internhusleieordningen først skal gjennomgås i forbindelse med budsjettfordelingen 2023. Vedtatt internhusleiemodell fra og med 2018 ble vedtatt i universitetsstyresak S-35/17 (eph 2017/5072-6). I forbindelse med høringen for ny husleiemodell, problematiserte NTF at internhusleieordningen ikke omtalte hvordan fremtidige SFF-SFI-ERC skal håndteres i husleiemodellen (2017/5072-4). Vedtatt husleiemodell omtalte ikke dette konkret, og noe av utfordringene fakultetet står overfor relaterer seg til ny SFI og 3 ERC-stg, som institusjonen har forpliktet seg å finne lokaler til i forbindelse med søknad sendt til finansieringskildene.

Oppsummert så har økningen i arealbehov vært vel begrunnet i forhold til den veksten som fakultetet har gjennomgått, både med tanke på økte arealbehov i den statsfinansierte delen av økonomien gjennom tildelte nye studieplasser og at fakultetet har vunnet på den eksterne konkurransearenaen om eksterne midler. I tillegg har det vært dokumentert over tid at innflyttingen til Teknologibygget i 2014 viste at det var svært utfordrende å finne plass til alle ansatte ved Institutt for fysikk og teknologi og daværende Institutt for ingeniørvitenskap og sikkerhet. Fisjonen i 2016 med overføring av studieplasser til et tredje institutt gjorde arealbehovet prekært ved bygget.

Manglende finansiering av internhusleien betyr at NTF må finne inndekning gjennom kutt i øvrig statsfinansiert aktivitet på til sammen 20,7MNOK. For årene fremover er det prisjusterte finansieringsbehovet lik 10,9MNOK (2021-kr).

Et paradoks er at økning i areal også er tvingende nødvendig for å utvikle flere av våre fremragende forskningsmiljø som skal være med på å øke vår eksternfinansierte prosjektportefølje. Disse strategiske grepene støtter opp om UiT sin strategi, og tilhørende avtalte resultatmål med KD om å øke porteføljen til 25% av statsbevilgningen. Økningen i studieplasser medfører også at sentraladministrasjonen og fellestjenester for styrket sin finansiering gjennom avtaket på 25% av økt nasjonal sats knyttet til basisfinansiering fra KD til nye studieplasser, og videre i åpen ramme med avtak på studiepoengmidler og kandidatmidler med 25% av nasjonal sats.

I saksfremlegget for den interne budsjettfordelingen for 2018 (eph 2017/2254-6) blir innføringen av ny husleiemodell vedtatt slik (side 5 i saksfremlegget):

I styresak S 35-17 (arkivref. 2017/5072) ble det vedtatt at husleiekompensasjon til fakultetene/enhetene legges inn i basisbevilgningen uten øremerking, og at størrelsen på husleiekompensasjon fastsettes i samband med budsjettfordelingen for 2018.

Universitetsdirektøren foreslår at husleiekompensasjon til fakultetene/enhetene fra og med 2018 settes til 90 % av enhetens husleiekostnader. Det betyr at fakultetene/enhetene får en egenandel på 10 % som må dekkes over egen budsjetttramme. Enheten kan avse arealer, eventuelt leie ut og beholde husleiekompensasjonen som er lagt inn i rammen. Dette skal gi økonomiske incentiver til økt arealeffektivisering.

Det å tolke vedtaket slik at økning i areal skal kompenseres gjennom økt basisbevilgning, synes å være relevant. Faktum er også at nye areal skal godkjennes av BEA på vegne av universitetsdirektøren. Avslutningsvis viser følgende tabell økningen i husleiebelastningen for NTF:

Internhusleie - utvikling årene 2018 -> 2021

Konto (grou..	Y2021	Periode (group)		
		Y2020	Y2019	Y2018
Internhusleie	49 297 860	44 358 312	38 854 000	35 812 000

Det er som nevnt utfordrende å drifte studieprogrammet i luftfartsfag innenfor tildelte rammer. Dette er en tilbakevendende problemstilling at det mangler midler til investering i nødvendig infrastruktur og dertil relatert myndighetsregulert vedlikehold. Endringer i rammebetingelsene medfører ikke automatisk en justering av budsjetttrammen. Reinvesteringsprogrammet for fly og simulatorer var begrunnet i nye krav fra nasjonalt og europeisk luftfartstilsyn. Uten godkjenning av infrastruktur fra disse, medfører automatisk en situasjon hvor våre fly ikke får nødvendige tillatelser til å operere i luftrommet. Det betyr automatisk at våre studenter ikke mottar den avtale undervisning som skal ende ut med en bachelorgrad og sertifikater for å jobbe som pilot i et flyselskap. Akkumulert underskudd ved inngangen til 2021 er lik 19,4MNOK, og som nevnt er år 2021 budsjettert med merforbruk (underskudd) lik 7,3MNOK. Samlet merforbruk ved studieprogrammet vil ha en prognose lik 26,7MNOK ved utgangen av budsjettåret 2021. Universitetsdirektøren påpekte ved hovedfordelingen av budsjettet for 2019 (eph 2017/5644-11 side 4) at:

Flyverutdanningen har en stor og utvidet flyflåte. Det må tas høyde for økte kostnader til reinvesteringer, drift og vedlikehold av bygningsmessig og øvrig infrastruktur, og dette må ses i et langsiktig perspektiv og gjenspeiles i fremtidige budsjettfordelinger.

Dekanens vurderinger

Dekanen viser til gjennomgang av økonomistatus og utfordringer med få tildelt nødvendige budsjettammer over basistildelingen fra intern hovedfordeling av midler stilt til disposisjon over statsbudsjettet. Fremlagt sak til universitetsstyrets møte 14.06.21 om intern hovedfordeling 2022, saksnummer S-26/21, viser at ingen av tiltakene som fakultetet har oversendt i forbindelse med budsjettinnspill er tatt til følge (eph 2020/6723-12).

Dette medfører et stort press på økonomien også for 2022. Internhusleie, finansiering UTSA og forpliktelser til gaveforsterkninger er betydelige forpliktelser som ikke har funnet en optimal finansiering. Fakultetsledelsen vil jobbe tett med universitetsledelsen med målsetting om å finne løsninger på bortfall av påregnede bevilgninger til tidligere års strategiske vedtak. Det er berettiget å påpeke at fakultetet er utsatt for en betydelig risiko for å ende ut med negative avsetninger, grunnet endrede forutsetninger i rammebetingelsene rundt finansiering av aktivitet i bevilgningsøkonomien.

Arne O. Smalås
dekan

–

Arne.smalas@uit.no

Kurt Hemmingsen
økonomisjef

–

kurt.hemmingsen@uit.no
77 64 52 05

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur